

[Yvonne Herløv Andersen]

Lad mig slutte med et citat fra høringen den 14. januar i år af Lone Hertz. Hun siger:

»Det er således ikke deklARATIONENS ordlyd« – det er FN-deklARATIONEN, der menes – »åndssvage og deres familier lever efter. Det er overladt til åndssvageforsorgen at afgøre, i hvilken udstrækning det er økonomisk muligt at give psykisk udviklingshæmmede samme rettigheder som andre borgere, og derfor bliver de cirkulærer, som socialstyrelsen udformer i bunker hvert år, udformet efter den øjeblikkelige økonomiske situation. Det bliver den handicappede families reelle sæt løve, hvorefter vi har at rette os.«

Tastesen (S):

Jeg kan på den socialdemokratiske gruppe vegne erklære mig enig med ordføreren for forespørgerne, fru Yvonne Herløv Andersen, i, at det er et vigtigt anliggende at debattere åndssvageforsorgens forhold i folketinget. Men vi finder faktisk, at det er en urimelig brug af folketingets tid, at vi inden for samme måned skal have to debatter om de samme problemer. Det ville have været rimeligt, om man havde været lidt tilbageholdende og havde ventet til førstebehandlingen af regeringens forslag om særforsorgens udlægning.

Jeg har forstået på fru Yvonne Herløv Andersen, at man mere tænkte på det nuværende serviceniveau frem til udlægningen i 1980 end på tiden derefter, men jeg må ved læsning af forslaget til finanslov for det kommende år sige, at der ikke er noget i driftsbudgettallene eller anlægsbudgettallene; der siger noget om, at man lægger op til, at der skal være et forringet niveau for åndssvageforsorgens vedkommende.

For det første bliver der ingen rammebeparelse på 1/4 pct., således som det på næsten alle områder har været tilfældet indtil nu; dér har man klart undtaget åndssvageforsorgens område. Det vil sige, at de budgettal, som er udregnet, er fremkommet som resultat af en almindelig opregulering af tallene i forhold til pristalsudviklingen, men minus det antal klienter, der er inden for åndssvageforsorgens rammer.

Så kommer det spørgsmål ind i billedet, om det er rimeligt at foretage en nedskæring af budgettet under hensyn til udslusningen af klienterne. Det har man da heller ikke gjort.

Med april 1976 som grundlag er der lagt 25 mill. kr. ovenpå i udregningen af driftsbudgettet for det kommende år, og jeg må forstå fru Yvonne Herløv Andersen på den måde, at hun mener, disse 25 mill. kr., som blev lagt oven på det driftsbudget, som går ud fra fordelings-tallet, måske ikke er tilstrækkeligt.

Jeg vil her henvise til, hvad socialministeren har sagt om de tunge klienter, nemlig at man har et undersøgelsesarbejde til vurdering af de tunge klienters situation, og socialministeren har jo her givet positivt udtryk for, at man må vurdere de tunge klienter på et reelt grundlag, hvorefter vi må se, om behandlingen kan ske inden for rammerne af de budgetter, der er lagt, eller om man skal vurdere det på et andet grundlag.

Der er megen uro omkring åndssvageforsorgen, og fru Yvonne Herløv Andersen siger, at der er sket en jævn og gradvis forringelse. Det kan måske være rigtigt enkelte steder, men det er ikke i kraft af, at budgettallene som sådanne fra år til år er blevet ringere, for det ses jo af udviklingen, at de ikke er det. Men det kan være et spørgsmål, om man har været i stand til at udnytte ressourceforbruget på en rimelig måde, således at man når op på en optimal udnyttelse af de penge, der fra det offentlige stilles til rådighed for dette formål.

Dér er det vigtigt, at man udviser en tilstrækkelig ansvarlighed, og det gælder selvfølgelig både ledelsen af socialstyrelsen og centrene og personaleorganisationerne og alle de medarbejdere, som har ansvaret for at finde frem til, at vi finder en rimelig udnyttelse af de penge, der stilles til rådighed.

Det er selvfølgelig en svær opgave at styre disse ting, så at man anvender ressourcerne rigtigt, men jeg tror, at det i hvert fald ikke vil blive ringere, men måske bedre, når de politisk ansvarlige myndigheder kommer tættere på, som det vil blive tilfældet fra 1980, hvor amtsrådet jo får ansvaret for, at man lever op til de krav, der stilles. Det er en udvikling, som vi i hvert fald må se hen til med en vis positiv holdning.

Der er ingen tvivl om, at målsætningen for åndssvageforsorgens udvikling er den samme, som den har været hidtil, således som det kommer til udtryk i åndssvageforsorgsloven fra 1959. Der skal ske undervisning, oplæring, behandling, beskæftigelse af åndssvageforsorgens klienter i det optimale omfang.